

Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

№ 20-281-2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

ХНУМГ імені О. М. Бекетова

Володимир БАБАЄВ

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для навчання за програмою підготовки

бакалавра

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня **молодшого спеціаліста**

галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Харків – ХНУМГ – 2022

Зміст

Вступ.....	3
1. Порядок складання фахового вступного випробування.....	3
2. Перелік тем, що виносяться для проведення фахового випробування.....	4
3. Критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників.....	7
4. Список літератури, що рекомендовано для підготовки.....	8

Вступ

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, що передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за освітньою програмою підготовки бакалавра «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра можуть вступати особи, які отримали відповідний диплом та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

1. Порядок складання фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування складається у формі тестів з тем, що формують компетентності, які необхідні для подальшого успішного навчання за програмою бакалавра.

Фахове вступне випробування визначає рівень знань, вмінь та компетентностей у напрямках:

формування основ публічної влади, її ефективної взаємодії з суспільством;

налагодження ефективної взаємодії між суспільством і владою;

формування громадянського суспільства в Україні;

розвиток публічного управління та адміністрування на принципах відкритості влади, демократії, ефективності соціально-економічних процесів у суспільстві;

формування культури публічного спілкування, можливостей мислення щодо обрання найкращого варіанту прийняття публічних рішень, вибору найкращих управлінських рішень в умовах обмеженості ресурсів.

Комплект білетів для проведення фахового випробування складається з не менш ніж 30 білетів, до кожного з яких включено 50 екзаменаційних питань. На проведення екзамену відводиться дві години. Критерії оцінювання наведено у розділі 3.

2. Перелік тем, що виносяться для проведення фахового випробування

Тема 1. Історія публічного управління

Організація влади у Київській державі. Територіальна організація управління. Регулювання управлінської діяльності. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі. Організаційна структура державного управління у Великому князівстві Литовському. Адміністративно-територіальний поділ. Зміни в управлінні на українських землях після Люблінської унії 1569 р. Організація управління в самоврядних містах. Роль права в здійсненні державного управління. Литовські статuti (XVI ст.). Організація державного управління на українських землях наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Реформи місцевого управління в Росії і Австро-Угорщині у другій половині XIX ст. Структури влади і управління в 1917 р. та Українська Центральна рада і Генеральний секретаріат. Організація державного управління в Україні за гетьманату. Управління в УНР і ЗУНР. Перетворення Рад із структур самоорганізації населення в органи державної влади. Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності в незалежній Україні.

Тема 2. Основи теорії публічного управління

Соціальна природа поняття «публічне управління», його зміст.

Публічне управління як системне суспільне явище. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, мотивація, контроль. Етапи формування системи публічного управління. Суб'єкт і об'єкт публічного управління. Основні теорії публічного управління: економічна теорія держави: теорія суспільного вибору; теорія соціології; теорія менеджменту. Поняття, система та завдання публічного управління. Мистецтво публічного управління.

Тема 3. Публічна влада та публічне управління

Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Публічна влада як складова державно-владного механізму. Поняття та сутність функцій публічного управління. Функції публічного управління. Публічне управління як система, що розвивається. Ззагальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях. Суб'єкти та об'єкти публічного управління. Принципи публічного управління. Цілі публічного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функціональна структура публічного управління. Сутність і класифікація функцій публічного управління. Поняття методів публічного управління. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу.

Тема 4. Державне регулювання в окремих сферах суспільного розвитку

Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Конкурентна та інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти. Засоби впливу на розвиток промислового і сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі. Управління зовнішньоекономічним сектором. Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність,

сутність, цілі та принципи. Основні напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту. Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури. Специфіка управління у сфері культури та ідеології. Публічне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.

Тема 5. Роль різних гілок влади у процесі державного управління

Система органів публічної влади. Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження. Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади та питання їх класифікації. Уряд і державне управління. Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади. Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.

Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування

Історичний досвід державного управління в Україні. Конституційна модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління. Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. Центральні органи виконавчої влади. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. Регіональні органи виконавчої влади. Місцеве самоврядування у публічному управлінні. Напрями реформування системи місцевого самоврядування.

Тема 7. Відносини органів публічної влади в системі управління

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Об'єднання громадян. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади.

3. Критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Фахове вступне випробування для вступу на навчання за ОПП підготовки бакалавра «Публічне управління та адміністрування» оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Екзаменаційний білет включає 50 тестових питань. Кожна правильна відповідь оцінюється чотирма балами.

4. Список літератури, що рекомендовано для підготовки

1. Конституція України [текст]: (відповідає офіційному текстові). – К.: Центр учбової літератури прийнята, 2015. – 56 с.
2. Адміністративний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля, В. С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с.
3. Бабаєв В. М. Організаційна культура публічного управління: підручник / В. М. Бабаєв, С. О. Гайдученко. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2017. – 154 с.
4. Бакуменко В. Д. Адміністративний менеджмент: навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, В. І. Тимцуник. – К.: Центр підготовки навчально-методичних видань КНТЕУ, 2013. – 334 с.
5. Гриньова В. М., Новікова М. М. Державне регулювання економіки :

підручник. – К.: «Знання», 2008. – 398 с.

6. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив: підручник / авт. кол. : Е. А. Афонін, Т. В. Бельська, Я. В. Бережний та ін. за заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички, В. А. Шахова. – К. : «К.І.С.», 2016. – 264 с.

7. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, І. С. Бондар, В. Г. Горник, В. В. Шпачук. Київ: КНУКіМ, 2016. 167 с.

8. Публічне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

9. Публічне управління та державні установи: навч. посіб. для дистанційного навчання / В. П. Рубцов, Н. І. Перинська; за ред. д-ра соціол. наук, проф. Ю. П. Сурміна. К.: Університет «Україна», 2008. 440 с.

10. Публічне адміністрування: навчальний посібник / О. М. Ястремська, Л. О. Мажник. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.

11. Публічне управління: теорія та практика: збірник наукових праць Асоціації докторів наук з публічного управління. Х.: Вид-во «ДокНаукДержУпр». Спеціальний випуск. Червень, 2013. 272 с.

12. Новіков Б. В. Основи адміністративного менеджменту: навч. посіб. / Б. В. Новіков, Г. Ф. Сініок, П. В. Круш. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с.

Гарант ОІШІ «Публічне управління
та адміністрування»,

канд. екон. наук, доцент

Марина ГНАТЕНКО